

Datum van inontvangstneming : 30/06/2014

Zaak C-252/14**Verzoek om een prejudiciële beslissing****Datum van indiening:**

23 mei 2014

Verwijzende rechter:

Högsta förvaltningsdomstolen (Zweden)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

20 mei 2014

Verzoekende partij:

Pensioenfonds Metaal en Techniek

Verwerende partij:

Skatteverket

HÖGSTA FÖRVALTNINGS-
DOMSTOLEN

Proces-verbaal

2 mei 2014

Stockholm

Verzoeker [OMISSIS]

Pensioenfonds Metaal en Techniek

Stockholm [OMISSIS]

Tegenpartij

Skatteverket

[OMISSIS] Solna

in een zaak [OMISSIS]

betreffende dividendbelasting; voorlegging van prejudiciële vraag aan het Hof.

De Högsta förvaltningsdomstolen (hooggerechtshof in bestuurszaken) geeft de volgende

Beschikking

Het Hof van Justitie van de Europese Unie wordt verzocht om een prejudiciële beslissing krachtens artikel 267 VWEU overeenkomstig het hierbij gevoegde verzoek (bijlage bij proces-verbaal).

Bijlage bij het proces-verbaal

Verzoek om een prejudiciële beslissing krachtens artikel 267 VWEU betreffende de uitlegging van artikel 63 VWEU inzake de Zweedse belasting op pensioenfondsen.

Inleiding

- 1 De Högsta förvaltningsdomstol verzoekt om verduidelijking bij prejudiciële beslissing van vragen betreffende het vrije verkeer van kapitaal. De vragen zijn gerezen in een zaak betreffende in Zweden geïnde dividendbelasting bij uitkeringen aan een Nederlands pensioenfonds. De Zweedse wetgeving past verschillende regelingen toe voor de belasting van aandeelhouders die uitkeringen van een in Zweden gevestigde vennootschap ontvangen. Naargelang de ontvanger in Zweden of in een ander land is gevestigd, wordt voor de ene of de andere regeling gekozen. De vraag is gerezen hoe vanuit Unierechtelijk perspectief de fiscale behandeling te vergelijken wanneer bij in het buitenland gevestigde aandeelhouders bij dividenduitkering een bronheffing wordt ingehouden, terwijl de in Zweden gevestigde aandeelhouders een forfaitair belastingbedrag wordt opgelegd dat, gezien over een bepaalde tijdsduur, is bedoeld om overeen te komen met een directe belasting op door de aandeelhouders ontvangen kapitaalopbrengsten.

Toepasselijke nationale bepalingen

Wetgeving en definities

- 2 De toepasselijke bepalingen zijn te vinden in de kupongskattelag (1970:624) (wet betreffende dividenduitkeringen; hierna: „KSL”), de lag (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel (wet inzake de rendementsbelasting op pensioenmiddelen; hierna: „LAP”) en de inkomstskattelag (1999:1229) (wet inkomstenbelasting; hierna: „IL”). Definities van pensioenfondsen respectievelijk levensverzekeringsmaatschappijen zijn te vinden in de lag (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m.m. (wet tot bescherming van pensioentoezeggingen enz.; hierna: „LTP”) respectievelijk de försäkringsrörelselag (2010:2043) (wet verzekeringen; hierna: „FRL”). De wettekst is weergegeven in de subbijlage bij dit proces-verbaal (bijlage 1).

- 3 Een *pensioenfonds* in de zin van § 9 LTP is een door werkgevers opgericht fonds met als uitsluitend doel te voorzien in de pensioentoezeggingen [**OR. 2**] van werknemers of nabestaanden. Een *levensverzekeringsmaatschappij* in de zin van hoofdstuk 1, § 4 FRL is een verzekeringsbedrijf dat uitsluitend of nagenoeg uitsluitend actief is als direct levensverzekeringsbedrijf of als bedrijf voor de herverzekering van levensverzekeringen.

Belasting van pensioenfondsen en levensverzekeringsmaatschappijen

- 4 Rechtspersonen die onbeperkt belastingplichtig zijn in Zweden, zijn belastingplichtig krachtens de IL. De belastingplicht omvat, voor zover hier van belang, kapitaalwinst, dividenden en inkomsten uit rente. Hoofdstuk 7, § 2, eerste streepje, 3, IL stelt pensioenfondsen evenwel volledig vrij van belasting volgens deze wet. Voorts mogen levensverzekeringsmaatschappijen volgens hoofdstuk 39, § 3, IL met de activa en passiva die worden beheerd namens verzekerden, of de ontvangen premies geen inkomsten beogen. Inzake pensioenfondsen en levensverzekeringsmaatschappijen verwijst de IL naar de bepalingen inzake rendementsbelasting in de LAP; zie hoofdstuk 7, § 2, tweede streepje, en hoofdstuk 39, § 5 IL.
- 5 De term „levensverzekeringsmaatschappijen” in de IL dekt ook buitenlandse verzekeringsmaatschappijen die in Zweden in het levensverzekeringsbedrijf actief zijn en verwijst dus naar de activiteit die de maatschappij verricht vanuit een vaste inrichting in Zweden. Dergelijke maatschappijen mogen derhalve met de namens de verzekerden beheerde activa en passiva of met de ontvangen premies evenmin inkomsten beogen; zie hoofdstuk 39, §§ 2 en 3 IL. In Zweden actieve buitenlandse instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening mogen inzake hun activiteit vanuit een vaste inrichting in Zweden met de activa en passiva die worden beheerd namens de werkgever of die betrekking hebben op pensioenafspraken, ook geen inkomsten beogen; zie hoofdstuk 39, § 13, a-c, IL.
- 6 Zweedse levensverzekeringsmaatschappijen en pensioenfondsen betalen rendementsbelasting overeenkomstig § 2 LAP. Volgens dezelfde bepaling geldt de rendementsbelasting ook voor buitenlandse levensverzekeringsmaatschappijen die actief zijn [**OR. 3**] op het gebied van verzekeringen vanuit een vaste inrichting in Zweden en voor buitenlandse instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening die vanuit een vaste inrichting in Zweden bedrijfspensioenregelingen aanbieden die vergelijkbaar zijn met die van een pensioenfonds overeenkomstig de LTP.
- 7 De rendementsbelasting wordt forfaitair berekend als belasting van het lopende rendement uit pensioensparen. De belastinggrondslag van de rendementsbelasting voor de hierboven beschreven maatschappijen (Zweedse levensverzekeringsmaatschappijen en pensioenfondsen alsook buitenlandse levensverzekeringsmaatschappijen en instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening met een vaste inrichting in Zweden) wordt in twee etappes berekend als volgt (zie §§ 3-8 LAP). Om te beginnen wordt een

kapitaalbasis berekend. De kapitaalbasis bestaat uit de waarde van de activa van het pensioenbedrijf bij het begin van het lopende belastingjaar minus financiële passiva op die datum. Vervolgens wordt een forfaitair rendement op basis van dat kapitaal (belastinggrondslag) berekend door vermenigvuldiging van de kapitaalbasis met het gemiddelde rentepercentage op staatsobligaties voor het kalenderjaar onmiddellijk vóór het belastingjaar. Een rendementsbelasting van 15 % wordt volgens § 9 geheven over de aldus verkregen belastinggrondslag.

- 8 Doel van de rendementsbelasting is te komen tot een uniforme forfaitaire belasting van alle vormen van pensioensparen. De methode wordt gebruikt zowel voor belasting van het rendement op kapitaal bij individueel pensioensparen als voor verzekeringspolissen bij pensioenverzekeringen, kapitaalverzekeringen en ander pensioenkapitaal.

Dividenduitkeringen op deelnemingen in Zweedse bedrijven enz.

- 9 Buitenlandse rechtspersonen die zijn gerechtigd op dividenduitkeringen op aandelen in een Zweedse aandelenvennootschap of op aandelen in een Zweeds investeringsfonds, zijn in Zweden onderworpen aan een bronheffing overeenkomstig §§ 1 en 4 KSL over het dividend. Het tarief van de bronheffing bedraagt krachtens § 5 KSL 30 % van het uitgekeerde dividend. Volgens het belastingverdrag tussen Zweden en Nederland mag de belasting evenwel niet meer bedragen dan 15 % van het brutobedrag van het dividend.

[OR. 4]

Feiten

- 10 Het Nederlandse Pensioenfonds Metaal en Techniek (hierna: „PMT”) ontving tussen 2002 en 2006 dividenden van Zweedse aandelenvennootschappen waarop in Zweden een bronheffing van in totaal 20 957 836 SEK is geheven. PMT verzocht het Skatteverk (belastingdienst) in december 2007 om terugbetaling van de bronheffing op grond van onverenigbaarheid van de Zweedse bronheffing met het Unierechtelijke beginsel van vrijheid van kapitaal. PMT moest zijns inziens worden vergeleken met soortgelijke ondernemingen die in Zweden worden belast krachtens de LAP, dat deze ingezeten vennootschappen voordeliger worden belast dan hun buitenlandse tegenhangers en dat het verschil in belasting niet kan worden gerechtvaardigd.
- 11 Het Skatteverk wees PMT’s verzoek af op grond dat er geen werkelijke discriminatie was en dat geen werkelijke discriminatie in strijd met het Unierecht in casu was aangetoond.
- 12 PMT stelde tegen het besluit van het Skatteverket beroep in bij het Länsrätt i Dalarnas län (administratieve rechter te Dalarna) en stelde dat de bronheffing moest worden terugbetaald. Het länsrätt wees de vordering evenwel af. Vervolgens oordeelde het Kammarrätt i Sundsvall (administratief hof van beroep

te Sundsvall), waarbij PMT beroep tegen het vonnis van het länsrätt had ingesteld, dat niet was aangetoond dat PMT nadeliger dan overeenkomstige Zweedse pensioenfondsen was belast en dat niet was onderzocht of de verschillende belastingregelingen op zichzelf discriminerend waren.

- 13 PMT vorderde in hoger beroep tegen de beslissing van het kammarrätt bij de Högsta förvaltningsdomstol terugbetaling van de dividendbelasting. Volgens PMT dient een prejudiciële vraag aan het Hof van Justitie te worden gesteld.
- 14 Volgens het Skatteverk moet het beroep ongegrond worden verklaard.

Standpunten van partijen

PMT

- 15 PMT baseert zijn beroep met name op het volgende. Een buitenlands pensioenfonds als PMT is vergelijkbaar met een [OR. 5] krachtens de LAP belaste verzekeringsmaatschappij of pensioenfonds. De Zweedse bepalingen discrimineren buitenlandse pensioenfondsen aangezien buitenlandse fondsen anders en strenger worden belast. Voor buitenlandse pensioenfondsen geldt een bronheffing tot 30 % over het brutobedrag van het dividend – zij het met mogelijke verlagingen krachtens het toepasselijke belastingverdrag – terwijl hun Zweedse tegenhangers zijn onderworpen aan een rendementsbelasting van 15 % over een fictief netto-inkomen. Het betreft niet dezelfde situatie als in zaak C-282/07, Truck Center, aangezien de huidige Zweedse bepalingen niet alleen leiden tot toepassing van verschillende belastingregelingen inzake dividenden, maar ook tot een feitelijk nadeligere behandeling van buitenlandse pensioenfondsen dan hun Zweedse tegenhangers.
- 16 Volgens PMT is de systematiek in de Zweedse bepalingen op zich discriminerend. Niet de volledige belastbare situatie van het pensioenfonds dient te worden vergeleken. Het gevolg van de belasting op dividenden aan ingezeten pensioenfondsen vergeleken met hun buitenlandse tegenhangers is relevant. De rendementsbelasting vervangt niet alleen de belasting op de uitkering, maar ook de belasting op de kapitaalwinst bij vervreemdingen en de belasting op het rente-inkomen in het fonds. De belasting over de aan Zweedse pensioenfondsen uitgekeerde dividenden is dus aanmerkelijk lager dan de formeel geheven rendementsbelasting. Voorts wordt de gemiddelde rente op staatsobligaties gebruikt voor de berekening van de grondslag van de rendementsbelasting, hetgeen leidt tot fluctuaties in de belastinggrondslag. De wetgever was zich er duidelijk bewust van dat de forfaitair berekende rendementsbelasting in goede tijden lager zou zijn dan hetgeen wordt bedoeld en neutraal zou zijn vergeleken met een kapitaalbelasting van 30 %. Een rechtvaardiging om een forfaitaire methode te blijven toepassen was de te verwachten gelijkstelling na verloop van tijd. Buitenlandse pensioenfondsen zullen deze gelijkstelling na verloop van tijd niet genieten aangezien zij ongeacht de investeringshorizon worden belast over

het bruto-inkomen door bronheffing onmiddellijk na de uitkering van dividenden. Volgens PMT is de regeling ook discriminerend aangezien de rendementsbelasting is gebaseerd op de waarde van alle activa van het pensioenfonds minus passiva. Als passiva gelden de verplichtingen die rechtstreeks gerelateerd zijn [OR. 6] aan het beheer van het pensioenkapitaal. Buitenlandse pensioenfondsen die uitkeringen uit Zweden ontvangen waarover zij dividendbelasting in Zweden betalen, komen voor een dergelijke aftrek niet in aanmerking. Een andere discriminerende factor in de Zweedse bepalingen is dat de bronheffing wordt geheven op het tijdstip van de uitkering van de dividenden terwijl de rendementsbelasting eerst het jaar na de uitkering wordt berekend en vervolgens geheven. Daardoor ontstaat een nadeel voor de liquiditeiten voor buitenlandse pensioenfondsen vergeleken met hun Zweedse tegenhangers.

- 17 PMT stelt ten slotte dat de discriminerende behandeling van buitenlandse pensioenfondsen niet kan worden gerechtvaardigd. Volgens PMT kan de beperking in geen geval worden beschouwd als evenredig aan het doel van deze bepalingen.

Skatteverk

- 18 Het Skatteverk betoogde met name het volgende. De huidige Zweedse bepalingen zijn een voorbeeld van in beginsel toegestane verschillende belastingregelingen voor buitenlandse en ingezetene belastingplichtigen. De verschillende belastingregelingen brengen geen onbillijke [behandeling] van buitenlandse pensioenfondsen mee aangezien de huidige belasting van dividenden die worden belast met de rendementsbelasting, overeenkomen met de bronheffing die gelet op het toepasselijke belastingverdrag wordt geheven over de aan een buitenlands pensioenfonds uitgekeerde dividenden. De belastingregeling inzake aan buitenlandse pensioenfondsen uitgekeerde dividenden kan bovendien voordeliger zijn gedeeltelijk als gevolg van de ontwikkeling van de opbrengst op staatsobligaties en gedeeltelijk als gevolg van het feit dat de belasting van buitenlandse pensioenfondsen alleen plaatsvindt wanneer het dividend werkelijk wordt uitgekeerd. De financiële kosten die een in Zweden gevestigde levensverzekeringsmaatschappij of een in Zweden gevestigd pensioenfonds bij de berekening van de grondslag van de rendementsbelasting kan aftrekken, zijn indirect van aard en niet rechtstreeks gerelateerd aan de ontvangen dividenden. Uit het territorialiteitsbeginsel volgt dat een bronstaat als grondslag voor zijn belasting alleen rekening kan houden met inkomsten en kosten die zijn ontstaan op zijn eigen grondgebied. Tegen deze achtergrond en gelet op het feit dat er geen kosten zijn die rechtstreeks gerelateerd zijn aan dividenden op beleggingskapitaal, is er voor Zweden geen dergelijk vereiste om als bronstaat ervoor te zorgen dat een buitenlands pensioenfonds zijn algemene kosten kan aftrekken. Wat de nadelen [OR. 7] op het gebied van liquiditeiten voor buitenlandse pensioenfondsen betreft, betalen de Zweedse levensverzekeringsmaatschappijen en pensioenfondsen bij voorbaat rendementsbelasting op maandbasis als preliminaire belasting. Daarbij komt dat de ingezetene ondernemingen zijn onderworpen aan elk jaar te betalen

rendementsbelasting, ongeacht of de onderneming inkomsten ontving, terwijl buitenlandse pensioenfondsen alleen belasting betalen wanneer dividenden worden uitgekeerd.

- 19 Het Skatteverk stelt voorts dat het verschil in behandeling niet ziet op situaties die objectief niet vergelijkbaar zijn en stelt dienaangaande het volgende. De vraag of een grensoverschrijdende situatie vergelijkbaar is met een binnenlandse situatie moet worden onderzocht in het licht van het doel van de huidige nationale bepalingen. Een essentieel verschil vergeleken met de eerdere rechtspraak van het Hof is dat het doel van de huidige nationale bepalingen niet is de oplegging van een aantal belastingen te voorkomen of te verlichten, maar een neutrale belasting van alle vormen van pensioensparen in te voeren. Dat ingezet en buitenlandse belastingplichtigen niet vallen onder exact dezelfde voorschriften en belastingregelingen, is het resultaat van het feit dat buitenlandse pensioenfondsen die geen vaste inrichting in Zweden hebben, beperkt worden belast in Zweden en alleen belasting over de ontvangen dividenden dienen te betalen. Volgens het Skatteverk zijn er treffende gelijkenissen tussen de onderhavige Zweedse bepalingen en die in zaak C-282/07, Truck Center.
- 20 Het Skatteverk betoogt ten slotte dat de eventueel uit de huidige bepalingen voortvloeiende marginale verschillen in belasting die hoofdzakelijk technisch van aard zijn, hoe dan ook zijn gerechtvaardigd om dwingende redenen van algemeen belang, hetgeen niet verder gaat dan nodig voor de handhaving van het Zweedse pensioenstelsel.

Behoeftte aan een prejudiciële beslissing

- 21 De onderhavige zaak betreft de vraag of de Unierechtelijke bepalingen inzake vrij verkeer van kapitaal zich verzetten tegen een wetgeving van een lidstaat die aandeelhouders die dividenden ontvangen van in de betrokken lidstaat gevestigde vennootschappen, verschillend belast naargelang de ontvanger in die lidstaat of in een andere lidstaat is gevestigd en die over dividenduitkeringen aan niet-ingezet aandeelhouders **[OR. 8]** een bronheffing toepast, terwijl de belasting voor ingezet aandeelhouders forfaitair wordt vastgesteld, zodat na verloop van tijd overeenkomst met een directe belasting op alle door de aandeelhouders ontvangen kapitaalopbrengsten ontstaat.
- 22 Het Hof onderzocht in zaak C-282/07, Truck Center, of een regeling die voorziet in een bronheffing op de aan niet-ingezet aandeelhouders betaalde rente, terwijl rente die wordt betaald aan een in de eerste lidstaat gevestigde ontvangende vennootschap is vrijgesteld van bronheffing, verenigbaar was met de vrijheid van vestiging. In die zaak werd geen bronheffing ingehouden over de rente die werd betaald aan in dat land gevestigde vennootschappen, maar deze vennootschappen waren als rechtspersonen in het land de inkomstenbelasting over de rente en hun ander inkomen verschuldigd. Het Hof stelde vast dat sprake was van verschillende belastingregelingen die van toepassing waren naargelang de

betrokken vennootschap in het land of in een andere lidstaat was gevestigd en verklaarde dat het verschil in behandeling situaties betrof die niet objectief vergelijkbaar zijn. Volgens het Hof was het evenmin zeker dat het uit de nationale belastingwetgeving voortvloeiende verschil in behandeling de in dat land ingezeten vennootschappen enig voordeel opleverde. Derhalve vormde dat verschil in behandeling volgens het Hof geen beperking van de vrijheid van vestiging.

- 23 Of de toepassing van verschillende belastingregelingen verenigbaar is met het Verdrag, is door het Hof ook onderzocht in zaak C-498/10, X NV. Volgens de in die zaak onderzochte nationale regeling moesten de ontvangers van diensten die diensten betrokken van niet-ingezeten dienstverrichters, de bronheffing over de aan deze niet-ingezeten dienstverrichters betaalde vergoeding inhouden. Wanneer dezelfde ontvangers diensten van een ingezeten dienstverrichter ontvingen, gold evenwel geen dergelijk vereiste. In die zaak gold ook geen bronheffing over de aan een ingezeten dienstverrichter betaalde vergoeding, maar was de dienstverrichter onderworpen aan een directe binnenlandse inkomstenbelasting voor rechtspersonen. Het Hof aanvaardde niet het betoog dat het verschil in behandeling situaties betrof die niet objectief vergelijkbaar waren en verklaarde dat de **[OR. 9]** aan de bronbelasting inherente extra administratieve last en aansprakelijkheidsrisico's de vrijheid van diensten beperkten.
- 24 Zoals gezegd, heeft Zweden twee verschillende belastingregelingen voor de belasting van aandeelhouders die dividenden van in Zweden gevestigde vennootschappen ontvangen. De toepasselijke belastingregeling wordt gekozen naargelang de ontvanger van de dividenden in Zweden of in een andere lidstaat is gevestigd. In Zweden gevestigde levensverzekeringsmaatschappijen en pensioenfondsen zijn overeenkomstig de LAP belasting verschuldigd over een fictief rendement en de buitenlandse pensioenfondsen zijn onderworpen aan bronheffing bij uitkering door een Zweedse vennootschap. Het in deze zaak relevante nominale belastingpercentage zowel voor de rendementsbelasting als de bronheffing bedraagt 15 %.
- 25 De Zweedse regeling vertoont volgens de Högsta förvaltningsdomstol meer gelijkenissen met voormelde zaak Truck Center dan met de zaak X NV. De feiten in de zaak Truck Center blijken evenwel niet volledig vergelijkbaar met die in de onderhavige zaak. In de zaak Truck Center was de ingezeten vennootschap die rente ontving, directe inkomstenbelasting over de rente zoals over haar andere inkomsten verschuldigd. Het gevolg inzake belasting van dergelijke ongelijke belastingregelingen is dus gemakkelijk te zien. Het Hof hechtte er ook belang aan of het verschil in behandeling als gevolg van een nationale belastingwetgeving niet met zekerheid nadelen voor de in het land gevestigde vennootschappen opleverde.
- 26 Zoals gezegd is de rendementsbelasting gebaseerd op een fictief rendement. Gelet op de wijze waarop de grondslag voor de rendementsbelasting wordt berekend,

kan het gevolg inzake belasting voor bepaalde jaren voordeliger zijn voor ingezeten aandeelhouders. In andere jaren evenwel kan de situatie net het omgekeerde zijn. De rendementsbelasting wordt bovendien jaarlijks geheven ongeacht of er al dan niet uitkering is. Voorts is in casu gesteld dat de systematiek van de Zweedse regeling op zich discriminerend is met name omdat financiële schulden mogen worden afgetrokken bij de berekening van de grondslag van de rendementsbelasting en het tijdstip van de belastingheffing kan leiden tot nadelen inzake liquiditeiten voor buitenlandse fondsen.

[OR. 10]

- 27 Volgens de Högsta förvaltningsdomstol is het EU-recht inhoudelijk niet volledig duidelijk inzake de toepassing van verschillende belastingregelingen in de in casu te beoordelen situatie. Tegen deze achtergrond acht de Högsta förvaltningsdomstol het noodzakelijk het EU-Hof te verzoeken om een prejudiciële beslissing overeenkomstig artikel 267 VWEU.

Vraag aan het Hof van Justitie

- 28 Staat artikel 63 VWEU in de weg aan een nationale wettelijke regeling volgens welke een bronheffing wordt ingehouden op dividenden die worden uitgekeerd door een ingezeten vennootschap, wanneer de aandeelhouder in een andere lidstaat is gevestigd, terwijl dergelijke dividenduitkeringen – aan een ingezeten aandeelhouder – zijn onderworpen aan een forfaitair bepaalde en over een fictief rendement berekende belasting die, gezien over een bepaalde tijdsduur, is bedoeld om overeen te komen met de normale belasting op alle rendement uit kapitaal?